

Kustbebouwing Zeeland

*Verlag van de bijeenkomst gehouden op
dinsdag 6 december 2016 in Koudekerke*

Opening

Wouter van Zandbrink en Peter Meijs heten allen welkom namens de PvdA Walcheren. De Walcherse raadsfracties, de Statenfractie en de waterschapsfractie willen graag de opvattingen van de inwoners van Zeeland horen over bebouwing van de Zeeuwse kust.

Eerste tafel: Walcherse belangengroepen

Wies Keunen: *“De Stichting Leefbaarheid Kom Domburg vertegenwoordig ik samen met David Wisse en Wies Keunen. Wij maken ons ongerust over de bouwplannen in de kern van Domburg. Naar aanleiding van de bebouwing van het KPN-terrein zijn wij opgericht. Wij worden als bewoners onvoldoende bij de plannen betrokken. We willen de bewoners ook ondersteunen bij andere zaken die spelen in Domburg.”*

Wies Keunen: *“In de winter is het uitgestorven en in de zomer kun je over de hoofden lopen. Het karakter van Domburg raakt door de toeristische druk aangetast.”*

“De toeristische druk in Domburg is te groot.”

David Wisse: *“De Stichting Leefbaarheid Kom Domburg is een burgerinitiatief. De leefbaarheid hoort hoog in het vaandel van de gemeente te staan. Al onze inspraak en zienswijzen werden echter genegeerd. Ik ben zelf werkzaam in de recreatiesector. We moeten op een kleinschalige wijze ontwikkelen en dus niet massaal.”*

Kees Krijger: *“Ik spreek namens de Strandvereniging Dishoek. Het strand bij Dishoek was vroeger een natuurgebied. We proberen zorgvuldig om te gaan met het plaatsen van huisjes. Het is hard gegaan. Veel daghuisjes staan op elkaar. Wij willen graag een familiestrand zijn. De daghuisjes worden veelal van de families gekocht om ze vervolgens in de verhuur te gooien. De daghuisjes willen wij niet omgebouwd zien worden tot slaaphuisjes. Strandbeheer en campings zijn totaal verschillende zaken.”*

Joost Naudts: *“Vorig jaar april hebben wij de Actiegroep Red Nollebos-Westduinpark opgericht. De gemeente Vlissingen en een projectontwikkelaar waren bezig met plannen maken voor de bouw van een hotel en vakantiewoningen. Het Nollebos is een natuurgebied. We hebben ruim 8500 handtekeningen verzameld tegen verdere bebouwing in het Nollebos. Aan de plannen van de gemeente en de projectontwikkelaar bleek al twee jaar in het geheim te worden gewerkt. Wij zijn niet tegen toerisme, maar wel tegen investeringsbouw en achterkamertjes. We hebben twee burgerinitiatieven gelanceerd, maar die haalden het niet in de gemeenteraad.”*

Jan van Rosendaal: *“Waarom vegen de gemeenten Veere en Vlissingen plannen van de inwoners van tafel?”*

Joost Naudts: *“De monumentenstatus aan het Nollebos kon niet verleend worden omdat er dan voor andere gebieden in de gemeente ook eisen konden worden gesteld. Voor ons maritieme plan voor het Scheldeterrein had de gemeente al zelf een plan.”*

David Wisse: *“De gemeente Veere wilde onze ideeën voor starters- en seniorenwoningen niet overnemen omdat de gemeente liever een betrouwbare partner is voor de ondernemers dan voor haar inwoners.”*

Dina Verbrugge: *“Ik ben raadslid namens D'66 in Vlissingen. Een nuance is op zijn plek. Het burgerinitiatief voor het plan op het Scheldeterrein hebben wij als gemeenteraad wel degelijk omarmd.”*

Leon Riekwel: *“Het maritieme plan behelsde een nieuwe bestemming van de voormalige machinefabriek. Een eigenwijze manier van bouwen die zich zou onderscheiden van al het bestaande. Stop met het bouwen van Smurfendorpen en kom met unieke projecten.”*

“Stop Smurfendorpen. Creëer iets origineels.”

Frans de Reeper: *“Ik zie als geboren en getogen Vlissinger met lede ogen het Scheldeterrein aan. Het Nollebos volbouwen is niet wijs. We slachten daarmee de kip met de gouden eieren. Provinciale Staten zouden hier moeten ingrijpen.”*

Tweede tafel: Natuur- en milieuorganisaties

Floor Arts: *“De Vogelwerkgroep Walcheren vertegenwoordig ik. Wij willen pleiten voor natuur-inclusieve recreatie in Zeeland. Momenteel is het bedrijfsbelang het grootste van allemaal. Strandplevier zien we minder door strandrecreatie en industrialisatie. De strandplevier moet van uitsterven in de Zeeuwse delta worden gered. Daarom moet gezoned er worden. Verder is het intensief schoonmaken van*

het strand niet goed voor het ecosysteem. Niet alleen het afval van badgasten, maar ook het voedsel voor vogels wordt opgeruimd.”

“Natuur-inclusieve recreatie in Zeeland.”

Thom van Riet: *“Met het tot stand komen van het initiatief [Bescherm de kust!](#) is de Zeeuwse Milieufederatie blij. Er moet een kustvisie worden ontwikkeld waarin de kust wordt benut en niet wordt uitgeput. Landschap creëren hoort daar ook bij. Saneer sterk verouderde vakantieparken. Zorg bij nieuwbouw voor goede landschappelijke inpassing. Houd rekening met de overgangssituatie. Denk aan Brouwerseiland en de Zeeuwse Lagune in het Veerse Meer. Er zitten grote verschillen in de mate waarin gemeenten luisteren naar hun inwoners. Vervang daghuisjes niet door slaaphuisjes. Gemeenten kunnen dit voorkomen. Wijzig de bestemmingsplannen.”*

Frans van Zijderveld: *“Natuurmonumenten maken zich zorgen over de kustbebouwing en over de hoeveelheid plannen die nog in de pijplijn zitten of in de hoeden van ondernemers en bestuurders. Een uitgebalanceerde kustvisie is van groot belang. Zeeland blijft dan interessant voor de toeristen met behoud van het landschap. In gebieden tussen duin en het landelijk gebied moet geen verdere bebouwing komen zonder verouderde recreatieparken op te doeken. Er zijn veel meer overeenkomsten tussen het denken van inwoners, overheden en ondernemers. Daar moeten we van uitgaan.”*

“Ga uit van de gezamenlijk gedragen ideeën.”

Kees van der Vlucht: *“Stichting Het Zeeuwse Landschap onderschrijft hetgeen de vorige sprekers naar voren hebben gebracht. Met onze kustlijn hebben wij goud in handen. De belevingswaarde voor inwoners en toeristen is groot. Ga voor hoogwaardige kwaliteit. Op het Sophiastrand bij Kamperland is een rij van zestig recreatiewoningen gebouwd. Straks willen de mensen daar nog verlichting buiten, een pad van betonplaten om gemakkelijk met je rolkoffer bij het huisje te komen, schermen voor privacy, enzovoorts.”*

Ton Besselink: *“Ik woon in Vrouwenpolder. Praten met elkaar is prima, maar een zoektocht moet ook een keer eindigen.”*

Frans de Reeper: *“De hoeveelheid strandmeubilair en speeltoestellen neemt hand over hand toe en de strandpaviljoens gaan meters de lucht in en worden voorzien van kamers voor overnachting. Stel daar perk en paal aan.”*

Sjaak van der Linde: *“Het betoog van de Vogelwerkgroep Walcheren kan ik onderschrijven. Het is een doorgeslagen vorm van reinheidszin. Laat sommige stranden met rust en geef die geen blauwe, maar een groene vlag.”*

“Groene vlag voor natuurvriendelijke strand.”

Derde tafel: Recreatieondernemers

Arthur van Disseldorp: *“De RECRON is blij met deze discussie. De kip met de gouden eieren moeten wij inderdaad aan de leg houden. Natuurschoon is waarvoor de toeristen komen. Op Schouwen-Duiveland hebben wij het plan ingebracht om daar op een groot deel van het strand geen slaaphuisjes bouwen. We moeten meer aan beleving doen. In Zeeuws-Vlaanderen zijn er drie locaties voor slaaphuisjes en daar blijft het bij. Een prima balans tussen economie en ecologie. De kustvisie is een gezamenlijk traject. Met veel eentonig bebouwing krijgen wij geen draagvlak in de regio. We moeten aan de andere kant ook niet te hard op de rem trappen, want dan stopt de innovatie. We moeten gezamenlijk optrekken naar minder draagkrachtige gemeenten om megalomane projecten te voorkomen. Vroeger keek de toerist naar wat er op het recreatieterrein was en nu kijkt men wat er in de omgeving is te doen en beleven.”*

“Let op minder draagkrachtige gemeenten.”

Ab Pouwer: *“Camping Oranjezon in Vrouwenpolder wil graag een 100-jarige jubileum halen en is daarom op een duurzame wijze aan het ondernemen. Ontwikkeling is goed, maar dan wel organisch en niet puur door geld gedreven. De spaarrente is laag en dan willen mensen hun geld in recreatiewoningen beleggen. De gemeenten vinden dit reuze interessant vanwege de onroerendezaakbelasting, parkeergeld, toeristenbelasting, enzovoorts. De economie in Zeeland heeft zware klappen gehad en de enige sector die nog steeds goed draait is die van het toerisme. We moeten op duurzame wijze ons geld blijven verdienen. 25 jaar geleden kwamen mensen kamperen in tenten. Nu zijn het meer grote caravans met twee auto's erbij. De camper wint recent aan terrein.”*

“Organische ontwikkeling levert veel meer op.”

Jeroen van Dijen: *“Ik ben SP-raadslid in Middelburg. Het Kenniscentrum Kusttoerisme stelt dat er niet meer toeristen naar Zeeland komen. Een ruimte-voor-ruimte-regeling voor recreatiebedrijven is daarom gewenst.”*

Arthur van Disseldorp: *“Beleggingsgeld vindt altijd zijn weg. We moeten daarom op innovatieve onderdelen insteken. In gezamenlijkheid moeten wij die innovatie realiseren. In het huidige beleid hebben de projectontwikkelaars nog volop de ruimte.”*

Carl Schoor: *“Komt er ook een saneringsverplichting in de nieuwe kustvisie? Doen wij dat niet dan verpaupert het bestaande dat gedateerd is en dijt het volume aan bedden uit.”*

Thom van Riet: *“De basis van de nieuwe kustvisie is bouwen voor de leegstand voorkomen. De overheden en de andere partijen moeten een grens stellen aan het volume en investeringen in kwaliteit stimuleren.”*

Joost Naudts: *“De toeristische druk op de lokale bevolking is groot. Alleen in het centrum van Amsterdam ligt die hoger. Hoe voorkomen wij dat de inwoners zich tegen het toerisme gaan keren?”*

Ab Pouwer: *“Veel voorzieningen zijn er in Zeeland dankzij de toeristen. De dorpssupermarkten blijven daardoor bestaan net als het winkelaanbod in de steden.”*

“Toerisme houdt voorzieningen in stand.”

Arthur van Disseldorp: *“Airbnb en andere formats zorgen voor problemen in Amsterdam en die gaan in de toekomst ook in Zeeland moeilijkheden opleveren.”*

Vierde tafel: Kustbewoners

Jan van Rosendaal: *“Er is een toekomstvisie voor Koudekerke opgesteld. De kip met de gouden eieren hebben we al genoeg gehoord. We moeten het kind niet met het badwater weggooien. Kwaliteit moet voor kwantiteit gaan. Betrek de inwoners erbij. De besluitvormers moeten zicht niet opstellen als belangenbehartigers van projectontwikkelaars. De deskundigheid bij de projectontwikkelaars is velen malen groter dan menig ambtenarenapparaat.”*

“Projectontwikkelaars zijn beter voorbereid.”

Jaap Keijmel: *“In Oostkapelle hebben wij circa 720.000 toeristische overnachtingen per jaar en daar kunnen wij goed mee omgaan. Onze voorzieningen hebben wij daar aan te danken. Wat ik mis deze avond zijn de investeringen in contacten met de gemeente. Redeneer vanuit oplossingen en treed vroeg met elkaar in contact. We trekken ook op met de ondernemersvereniging bij de totstandkoming van ons dorpsplan.”*

Jan Provoost: *“Verschillende belangen raken met elkaar in botsing. De belangen van de inwoners moeten beter gehoord worden. Via kwaliteitsverhoging kun je ook meer winst genereren. Het aantal plannen voor accommodaties in Domburg is te groot. Ik wil de andere kernen waarschuwen. Voor je het weet ben je een tweede Domburg. Toeristen die al jaren in Domburg komen geven aan met afgrijzen naar uitbreidingen van recreatieparken / -accommodaties te kijken. In Oostkapelle wordt er door de ondernemers op een meer duurzame manier geopereerd. Alle visies, van visie Domburg tot aan de kustvisie, moeten in de praktijk haalbaar zijn.”*

Piet de Nooijer: *“In 1950 werd het Nollestrand aangelegd. De stroomgaten als gevolg van de inundaties werden gemaakt tot recreatieve plaatsen. Nu ineens blijkt dat deze historische monumenten teniet gedaan dreigen te worden. Vlissingen zou het*

Nollebos juist moeten koesteren. Het is een bestuurlijk misverstand om het Nollebos vol te bouwen.”

“Nollebos bebouwen bestuurlijk misverstand.”

Vijfde tafel: Politiek

Zeeuws Statenlid Anton van Haperen, Veers gemeenteraadslid Peter Holtring, Vlissings gemeenteraadslid Frances Oreel en hoofdingeland bij het waterschap Maarten Rossen bedanken namens hun PvdA-fracties de mensen voor hun komst en inbreng. Deze bijeenkomst was voor hen een bevestiging voor de koers die PvdA in Zeeland vaart ten aanzien van kustbebouwing. Het is goed te mogen vaststellen dat de bereidheid om tot een ander beleid te komen bij alle betrokken partijen leeft. Kustbewoners, recreatiebedrijven, belangenorganisaties en politici zijn het er over eens dat ingezet moet worden op het verhogen van de kwaliteit en niet van de kwantiteit van verblijfsrecreatie. Het is nu aan alle partijen in de gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemene vergadering van het waterschap om deze opvatting opgenomen te krijgen in de nieuwe kustvisie.

Afsluiting

Peter Meijs en Wouter van Zandbrink bedanken de bijna 80 aanwezigen voor hun bijdragen aan deze bijeenkomst en nodigen iedereen uit voor de zesde tafel: Een afsluitend drankje.

